

Також формується позитивне ставлення до предмета, полегшуються міжособистісні взаємовідносини дітей у групі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абдуллин Э. Б. Теория музыкального образования: [Учебник] / Э. Б. Абдуллин, Е. В. Николаева. – М. : Академия, 2004. – 336 с.
2. Выготский Л. С. Психология искусства / Л. С. Выготский. – Ростов н/ Д. : Феникс, 1998. – 480 с.
3. Кабалевский Д. Б. Уроки Кабалевского. Заключительный урок – концерт [Электронный ресурс] / Д. Б. Кабалевский // Центральная кинолаборатория школьного фильма. – 1979. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/>.
4. Мартёхина Г. А. Некоторые важные моменты в процессе подготовки ученика к публичному выступлению [Электронный ресурс] / Галина Анатольевна Мартёхина // Просвещение. – 2010. – Режим доступа : <http://festival.1september.ru/articles/579383/>.
5. Музичний інструмент. Фортепіано: програма для музичної школи (музичного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу) / [О. Я. Бондаренко, І. В. Вавренчук, Н. І. Шуригіна]. – К. : Фірма ІНКІС, 2006. – 48 с.
6. Никитина Е. А. Общие рекомендации по подготовке учащихся к концертному выступлению [Текст] / Е. А. Никитина // Педагогика: традиции и инновации: материалы междунар. науч. конф. (г. Челябинск, октябрь 2011 г.). Т. II. – Челябинск : Два комсомольца, 2011. — С. 17–19.
7. Петрушин В. И. Музыкальная психология : [учебное пособие для студентов и преподавателей] / В. И. Петрушин. – Москва : Владос, 2007. – 194 с.
8. Сольфеджіо: програма для музичної школи, музичного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання) / [О. В. Єпімахова, Г. А. Смаглий, І. А. Жосан та ін.]. – К. : ДМЦНЗКМ України, 2012. – 128 с.
9. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти : [навчальний посібник] / В. Ф. Черкасов. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – 472 с.

УДК 78(07)

Крамська С. Г.

канд. пед. наук,

Сумський державний педагогічний
університет імені А.С.Макаренка

ВИКОРИСТАННЯ ПІСЕННОЇ ОБРЯДОВОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

У статті розкривається сутність використання пісенно-обрядового фольклору в підготовці вчителів музики, визначені рівні національної зорієнтованості в їхньому професійному становленні.

Ключові слова: фольклор, пісенна обрядовість, учитель музики.

Крамская С. Г. Использование песенной обрядовости в процессе подготовки учителя музыки. В статье раскрывается сущность использования песенно-обрядового фольклора в подготовке учителей музыки, определены уровни национального ориентирования в их профессиональном становлении.

Ключевые слова: фольклор, песенная обрядовость, учитель музыки.

Kramskaya S. The song using the ceremonialism in the process of training of music teachers. The article reveals the essence of the use of song and ritual folklore in the preparation of music teachers, identified the levels of national orientation in their professionalism formation.

Key words: folklore, song ceremonies, music teacher.

Процеси демократизації та національного відродження викликали значні зміни в житті українського народу, оновленні усіх сфер його діяльності, поглиблюючи тим самим комплекс вимог до культурологічної та професійної підготовки майбутніх учителів як передумови успішного забезпечення процесів навчання й виховання підростаючого покоління.

Духовні потреби сучасної людини знаходять вияв у поступовому зростанні її інтересу до фольклорної спадщини, яка нині відкривається новими гранями, а також у зверненні до неї як невичерпної духовної скарбниці, котра живила багато поколінь наших предків, але останніми десятиліттями була майже забута. Отже, дослідження питання про залучення пісенно-обрядового фольклору до підготовки вчителів музики є вельми актуальним.

Серед основних засад фахової музичної підготовки студентів суттєвого значення набуває оволодіння обрядовою спадщиною українського народу. Пісенно-обрядовий фольклор як важливий її компонент кристалізує в собі художньо-образні уявлення, що яскраво відтворюють характерні риси народної художньої творчості.

Він є вираженням внутрішньої сутності української культури, її унікальної самобутності, а його елементи (як реліктові, так і новоутворені) передають своєрідність досвіду попередніх і сучасних поколінь у межах однієї соціально-етнічної спільності.

Використання пісенно-обрядових жанрів у процесі фахової підготовки вчителів музики забезпечить успішне втілення в життя української національної ідеї, сприятиме формуванню національної свідомості студентів, допоможе їм засвоїти загальнолюдські цінності. Через відчуття багатств звукової палітри мистецтва

свого народу виховуються особистісні риси майбутнього педагога-музиканта (чутливість і розум, емоційність та інтелект), що в свою чергу вдосконалює його фаховий рівень.

Дослідження проблеми використання пісенно-обрядового фольклору в процесі професійного формування вчителя музики не буде науково обґрунтованим без визначення педагогічних засад національно-музичного виховання в системі фахової підготовки вчителів музики в цілому, без пошуку нових форм спілкування студентів з народною українською музикою. У зв'язку з цим набувають актуальності питання розробки експериментальних методик, які б сприяли глибшому засвоєнню музично-педагогічних знань на основі комплексного вивчення національного матеріалу в процесі навчання, а також меж практичної підготовки щодо його використання. Це дозволить активізувати пізнавальну діяльність майбутніх вчителів музики, розвинути їх музично-естетичні уявлення, підвищити загальний рівень музично-естетичної культури, спрямувати відповідним чином їх моральні переконання.

Формування національної орієнтації в процесі фахової підготовки студентів музично-педагогічної спеціалізації тісно пов'язане з подальшим розвитком системи музично-естетичного виховання школярів, де вчитель є своєрідним посередником для дитини у пізнанні нею навколишнього світу. Тому для забезпечення ефективної роботи випускників музично-педагогічного факультету гостро постає питання про використання матеріалу вітчизняного пісенно-обрядового фольклору не тільки в системі педагогічної підготовки, але й безпосередньо у школі.

Актуальність досліджуваної проблеми підтверджується дослідженнями, де розглядається роль національного чинника у формуванні культури особистості. Це праці відомих філософів і діячів української національної культури М. Грушевського, І. Огієнка, Д. Чижевського, І. Дзюби, К. Шудрі, М. Поповича.

Значення пісенного фольклору у формуванні духовного світу молодшої людини розкрито у працях таких педагогів, як К. Ушинський, В. Сухомлинський, мистецтвознавців – О. Костюка, І. Ляшенка, фольклористів – А. Іваницького, Л. Кулаковського та інших. Вони наголошували на необхідності глибокого вивчення народного мистецтва, на важливості дослідження його природи і специфічних рис, на аналізі його взаємозв'язку з історією суспільства.

На виховне значення народної спадщини, особливо пісенно-обрядової, вказували видатні вітчизняні педагоги-композитори М. Лисенко, М. Леонтович, Я. Степовий, К. Стеценко, що у своїй творчості та практичній педагогічній діяльності спиралися на народні мистецькі традиції.

Широке залучення здобутків української народної культури до професійної підготовки педагогічних кадрів з урахуванням регіональних особливостей дозволить вчителям музики ширше використовувати пісенні та поетично-творчі зразки пісенно-обрядової спадщини свого краю в навчально-виховній роботі з учнівською молоддю. Організація та проведення за оригінальними сценаріями навчальних і позаурочних виховних заходів із залученням народознавчих матеріалів та окремих зразків місцевої музично-поетичної творчості – головний напрям роботи сучасних учителів музики. Матеріал, що містить у собі перлини вітчизняної музичної спадщини з відгомонам історії рідного краю, має стати основним чинником у формуванні національної свідомості як молодих учителів, так і їх вихованців. Тобто морально здорове покоління можна виховати лише шляхом залучення студентської молоді до вивчення, засвоєння національних (а саме пісенно-обрядових) зразків і застосування їх у навчальній і практичній діяльності.

Проблема національно-культурного відродження привертала увагу багатьох діячів культури і освіти, зокрема – Ф. Прокоповича, О. Духновича, М. Драгоманова, М. Грушевського, С. Русової. Вона знаходиться в центрі уваги й сучасних учених у галузі теорії і практики вузівської педагогічної освіти – М. Болдирева, Я. Бурлаки, В. Бондаря, О. Вишневського, Л. Вовк, О. Любаря, О. Мороза, В. Передерія, Ю. Руденка, М. Стельмаховича, Д. Федоренка, М. Шкіля.

Ефективність шляхів удосконалення професійної підготовки вчителя музики розкрито у працях сучасних дослідників музичної педагогіки – Е. Абдулліна, М. Антонєць, Л. Арчажнікової, М. Гордійчука, Т. Дем'янюк, Л. Коваль, І. Матюші, Г. Падалки, О. Рудницької, Л. Рапацької, С. Стефанюк, С. Уланової, І. Чорної, В. Шпак.

Питанням виховання молоді засобами народного мистецтва присвячені роботи В. Гаджієва, Т. Глядковської, С. Когана, І. Матюші, О. Олексюк, М. Печенюк, С. Стефанюк, Т. Стриго, В. Ткача. Проблеми національних традицій музичного мистецтва досліджуються в роботах мистецтвознавців В. Гусєва, Б. Сфименкової, І. Земцовського, А. Іваницького, Ю. Круглова, І. Мацієвського, В. Медведєвої, І. Таран, А. Чекановської, В. Шурова.

Серед досліджень, що засвідчують увагу педагогів до проблеми використання народного мистецтва рідного краю у вихованні підростаючого покоління, можна віднести праці М. Костриці, Л. Масол, В. Обозного, Т. Озерової, В. Смирнова та ін.

Професійна підготовка студентів є одним з найважливіших завдань педагогічного ВНЗ. Вона зумовлена як професійними вимогами – необхідністю формування у майбутніх учителів організаційно-методичних навичок для залучення підростаючого покоління до невичерпної скарбниці свого народу, так і необхідністю вирішення проблем сьогодення, які пов'язані з навчанням і вихованням школярів.

З погляду класиків педагогічної науки, а також на думку сучасних науковців, дуже важливо пробуджувати серед студентів прагнення до вивчення культурної спадщини свого краю, звертаючись до пісенно-обрядового фольклору як засобу фахової підготовки вчителів музики. Це сприятиме зростанню національної свідомості, гідності, любові до витоків національної культури, відродженню мистецьких традицій

попередніх поколінь серед сучасників, розвитку естетичної, моральної, правової культури, світогляду в цілому.

Сучасне вивчення та аналіз змісту та специфіки виховного досвіду в різних історичних періодах свідчать, що кожен народ, маючи свою культурну самобутність, по-своєму організовував навчально-виховний процес, вдаючись до найрізноманітніших прийомів і методів виховання відповідно до національних і релігійних традицій. Особливо актуальним це є у наш час.

Досліджуючи проблему виховання учителів музики, ми звертаємось до педагогічних поглядів українських композиторів-класиків В. Верховинця, П. Козицького, М. Леонтовича, М. Лисенка, Б. Лятошинського, Л. Ревуцького, Я. Степового, К. Стеценка.

З цього погляду, актуальними є також праці сучасних учених з музичної педагогіки, методологічну сутність яких складають принципи переорієнтування музично-педагогічної підготовки з функціональної на гуманістичну парадигму, в основі якої лежить відхід від традиційної вузько предметної підготовки фахівців до освіти, що формує особистість учителів музики, і в якій поєднується високий професіоналізм з духовністю, культурою почуттів, мислення і творчості. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема використання пісенно-обрядового фольклору у навчально-виховній роботі зі студентами музично-педагогічних факультетів і, зокрема, майбутніми учителями музики, покликаними збагачувати духовний потенціал українського народу, зберігати та примножувати традиції національної культури.

Пісенно-обрядовий фольклор як суспільне явище пов'язаний з комплексом символічних, традиційно-умовних дій, що супроводжують певні події у житті людей. Він є складником традиційно-побутової культури народу і містить у собі елементи поетичної, музичної, хореографічної та драматичної творчості народу. У зв'язку з цим слід підкреслити, що у визначенні поняття "пісенно-обрядовий фольклор" ми спиралися на думку відомого вченого-фольклориста, мистецтвознавця А. Іваницького, який відзначав, що "фольклор, якщо брати широко, складається не тільки з видів народного мистецтва..., а й увібрав естетичний, моральний, правовий, світоглядний досвід сотень поколінь" [1].

До пісенно-обрядового фольклору відносять твори, що мають історичну основу, художні традиції і, постійно збагачуючись, передаються від покоління до покоління. У процесі багаторазового відтворення у "живому" виконанні народні пісні вдосконалюються, видозмінюються, тобто стають продуктом колективної творчості. У зв'язку з цим часто виникають різні місцеві варіанти одних і тих самих творів, які внаслідок тривалого художнього шліфування сягають високого художнього рівня і є зразком мистецтва, що існує віками і зберігає силу емоційного впливу. Пісенно-обрядовий фольклор є цінним джерелом пізнання історії кожного народу.

Пісенно-обрядовий фольклор розглядаємо як різновид народної творчості, до якого належить календарно-обрядовий фольклор (колядки, щедрівки, веснянки тощо), фольклор, пов'язаний з трудовими процесами (обжинкові, косарські пісні), родинно-обрядовий фольклор (весільні, хрестинні та колицькі пісні, голосіння), відтворений у сольних піснях, вокально-хорових творах, що супроводжують народні свята та обряди.

Кожне село, місто, регіон в Україні багаті на народну пісенно-поетичну творчість. Люди не забувають про традиційні народні свята й обряди, що зберігаються фольклорними колективами (дитячими, юнацькими та родинними). Молоді вчителі, студенти-практиканти збирають і записують народні пісні, легенди та інші зразки пісенного фольклору, тим самим сприяючи відродженню і поширенню народного мистецтва. Серед чинників, що підвищують емоційне сприйняття музичного мистецтва, особливого значення набуває народно-пісенна творчість рідного краю. Вона логічно повинна посідати вагоме місце у вихованні студентської молоді. Як особливий канал поширення емоційно-творчого досвіду людства народно-пісенне мистецтво, впливаючи на особистість, активізує сферу її почуттів, які, в свою чергу, є внутрішньою спонукуючою та визначають форму соціальної поведінки. Тому виховання національної музичної культури студентів з погляду досліджуваної проблеми полягає не у вимогах механічного засвоєння національних цінностей і традицій старших поколінь, а у створенні відповідних суспільно-побутових і навчальних умов, оточення – середовища в цілому – з багатим емоційно-культурним потенціалом.

Шляхом виховання поваги та любові до пісень свого краю, пробудження почуття захоплення їх красою, м'якістю, ліричністю, виразністю, можна залучати молодь до всього цінного, що створено на рідній землі. Таким чином, звернення до витоків народного життя, творче впровадження в навчально-виховну практику ВНЗ скарбів народної мудрості, яка виражена і в народній пісенно-обрядовій творчості – ось головна лінія національної спрямованості в системі фахової підготовки майбутнього вчителя музики.

Вплив народно-пісенної спадщини на інтелектуальний та емоційний стан людської свідомості відкриває широкі можливості для формування у майбутніх учителів музики відчуття цінностей навколишнього світу та особистісного ставлення до них. Тобто, за допомогою такої музики можливе естетичне виховання національно орієнтованої студентської молоді, якій належить передати пісенне джерело свого народу наступним поколінням. Звідси, власне, випливає нагальна необхідність у проведенні конкретних педагогічно спрямованих заходів для підвищення рівня морально-естетичної та національно-музичної вихованості молодих фахівців.

З огляду на це на передній план виступає виховна спрямованість навчального матеріалу, використання у навчальному процесі кращих зразків вітчизняного мистецтва, глибоке пізнання народної обрядовості студентами.

Духовне виховання на ґрунті національного начала в музиці набуває в наш час надзвичайно важливого

значення. Тому варто ще раз наголосити на широких можливостях пісенно-обрядового фольклору як якісного засобу фахової освіти для вчителів музики, формування їх музичних смаків, інтересів, здібностей, моральних принципів і переконань.

Відповідно до завдань дослідження нами здійснено впровадження народно-пісенного репертуару в курсах спеціальних дисциплін музично-педагогічного факультету. Це пов'язано з вивченням рівня національно-спрямованої орієнтації, з формуванням особистісного ставлення студентів до пісенно-обрядового фольклору, а також із визначенням необхідності введення додаткового навчального матеріалу з досліджуваної проблеми в курсах спеціальних дисциплін: "Методика музичного виховання", "Диригування", "Хорове аранжування", "Практикум із шкільного пісенного репертуару".

Аналіз кількості зразків української пісенної спадщини в навчальних планах названих дисциплін, а також з'ясування відповідності програмних педагогічних вимог до цього зумовили розробку для майбутніх учителів музики спеціально упорядкованих методичних рекомендацій "Відродження національних музичних традицій у практичній діяльності майбутніх учителів музики".

Удосконалюючи навчально-виховний процес ВНЗ, слід звернути увагу на такі моменти: якщо молодь не цікавиться національною пісенно-обрядовою творчістю, то у них не вихована потреба розуміти, любити й належним чином оцінювати найдосконаліші форми цього мистецтва. Тут справа зовсім не в інших музичних захопленнях. Студентам необхідна кваліфікована допомога для розвитку їхніх дещо спрощених уявлень про національну обрядову музику. Студентство завжди чекає від старших, включаючи педагогів, наставників-викладачів відповідних моральних уроків. Але догматичні моральні сентенції в душі минулих часів не сприяють зростанню вимог і смаків у доборі музичного репертуару, у збагаченні своїх знань і духовної культури, в естетичному розвитку в цілому. Єдиний засіб викликати глибокий емоційний та естетичний відгук молодих фахівців – поставити їх перед близькою для них проблемою, яка змусить самостійно замислитись над духовними цінностями національної музичної спадщини і прийти до висновку про її необхідність свого культурного розвитку, а також своїх майбутніх вихованців. Тобто, будь-яке примусове залучення до вивчення народної музики буде неефективним, зразки навчального музичного репертуару мають відповідати інтересам вихованців.

Власні спостереження, аналіз науково педагогічної літератури, матеріали наукового дослідження дають підставу зробити висновок про те, що проблема використання пісенно-обрядового фольклору в навчально-виховному процесі розроблялася давно, вона привертала увагу відомих педагогів минулого – О. Духновича, М. Леонтовича, М. Лисенка, С. Русової, К. Стеценка, В. Сухомлинського, К. Ушинського та ін. і залишається актуальною на сучасному етапі, потребує подальшого теоретичного та експериментального дослідження.

У процесі дослідно-експериментальної роботи нами було визначено критерії, за якими виявлялися різні рівні сформованості особистості студентів щодо їх національної зорієнтованості у професійному становленні як вчителів музики. Це такі критерії: ступінь активності в перебігу залучення до загальнолюдських і національних цінностей музичного мистецтва; музично-естетичні уявлення та переконання, наявність чи відсутність емоційно-чуттєвого ставлення до пісенно-обрядового фольклору, активність музичного сприйняття найкращих його зразків.

Відповідно до розроблених критеріїв нами визначені рівні національної зорієнтованості у професійному становленні вчителів музики.

Для високого рівня характерне глибоке сприйняття загальнолюдських і національних цінностей, знання творчості українських композиторів, самостійне визначення жанрово-стильових особливостей національної музики, а також усвідомлення потреби у пошуках шляхів залучення до національно-обрядового мистецтва, помірна поінформованість про пісенний фольклор свого краю.

Показниками середнього рівня вважаються: неповне знання загальнолюдських і національних цінностей, творчості українських композиторів, часткове самостійне визначення студентами жанрово-стильових особливостей національно-обрядової пісенності, недостатньо усвідомлена потреба в спілкуванні з національно-обрядовим мистецтвом, незначна поінформованість про пісенну спадщину краю.

Низький рівень полягає у недостатньому розумінні загальнолюдських і національних цінностей, у неповному знанні зразків творчості українських композиторів, у неспроможності самостійно визначати жанрово-стильові особливості національної музики, у відсутності потреби спілкуватися з національно-обрядовим мистецтвом, у непоінформованості про пісенну спадщину свого краю.

На основі визначення критеріїв і рівнів національно-спрямованої орієнтації у професійному становленні вчителів музики було проведено констатувальний експеримент, у якому взяли участь сто студентів Сумського педагогічного інституту імені А. С. Макаренка денної та заочної форм навчання. У дослідно-експериментальній роботі застосовувались методи спостереження, бесіди, анкетування, інтерв'ю, аналізу творчої діяльності, експертних оцінок, що допомогло здійснити діагностику рівнів національно-спрямованої орієнтації.

Орієнтація студентів на національне музичне виховання дітей є незадовільною: недостатні знання традицій українського мистецтва, музичних жанрів не дозволяють майбутнім фахівцям орієнтуватися навіть у колі відомих творів. Студентам здебільшого бракує глибоких знань звичаїв, традицій, обрядів і особливостей використання певного пісенного матеріалу в кожному конкретному випадку. Все це переконує у необхідності виховувати у студентів фахове і водночас патріотичне ставлення до української національної пісенно-обрядової спадщини, що є основою формування національної свідомості та самосвідомості особистості. Удосконалення

фахової підготовки вчителя музики можливе лише за умов цілеспрямованого педагогічного керівництва цим процесом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А. Іваницький – К. : Наукова думка, 1990.
2. Крамська С. Г. Вітчизняна народнопісенна спадщина як фактор формування національно-музичної культури майбутнього вчителя музики / С. Г. Крамська // Актуальні проблеми теорії музики та музичного виховання. Збірник наукових праць. – К. : КДУКіМ, 1998. – С. 47–50.
3. Михайличенко О. В. Розвиток і формування особистості музиканта / О. В. Михайличенко // Педагогічні науки: збірник наукових праць. Частина четверта. – Суми : СумПДУ ім. А. С. Макаренка, 2007. – С. 319–336.

УДК 007 : 659.4

Потебня Є.

студентка 2 курсу магістратури, відділення «Зв'язки з громадськістю» Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка

Науковий керівник – Бабак М. П.

канд. філол. н., доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка

ВИСВІТЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В КОРОЛІВСТВІ МАРОККО

Стаття містить результати дослідження іміджу України в Королівстві Марокко та сучасне сприйняття України у зв'язку із загостренням політичної ситуації в країні. Досліджується поняття «бренд територій» та аналізуються особливості формування бренду держави в сучасному світі. Визначаються сучасні тенденції в іміджотворенні країни.

Ключові слова: *брендинг, імідж держави, брендинг-території, Україна, Королівство Марокко, Diplomacy 2.0, PR, засоби масової комунікації, інтегровані комунікації.*

Потебня Є., Бабак М. П. Освещение социально-политического имиджа Украины в Королевстве Марокко. *Статья содержит результаты исследования имиджа Украины в Королевстве Марокко и современное восприятие Украины в связи с обострением политической ситуации в стране. Исследуется понятие «бренд территорий» и анализируются особенности формирования бренда государства в современном мире. Определяются современные тенденции в имидж-создании страны.*

Ключевые слова: *брендинг, имидж государства, брендинг-территории, Украина, Королевство Марокко, Diplomacy 2.0, PR, средства массовой коммуникации, интегрированные коммуникации.*

Potebnya Ye., Babak M. Illustration of Ukraine socio-political image in the Kingdom of Morocco. *The article contains research results image of Ukraine in the Kingdom of Morocco and the modern perception of Ukraine in connection with the aggravation of the political situation in the country. The notion "brand territories" and analyzes the feature of forming country brand in the world. Identify current trends in image-making of the country.*

Key words: *branding, image of the state, territory-branding, Ukraine, the Kingdom of Morocco, Diplomacy 2.0, PR, mass media, integrated communication.*

Сучасні політичні процеси в Україні заповнили інформаційний простір світових ЗМІ, тому перед країною стоїть важливе завдання – гідно витримати інформаційну зацікавленість міжнародних спільнот, а також продемонструвати індивідуальність і залучитися підтримкою в очах громадськості. **Брендинг територій** – гаряча тема для дискусій і поле для експериментів науковців. До останніх подій посилення про Україну були рідкісним явищем в очах іноземців, бренд «Україна» складався зі згадування Росії, Чорнобиля, Помаранчевої революції, спортсменів, корупції та гарних дівчат.

Метою дослідження є вивчення особливостей формування та розвитку іміджу України в контексті динаміки його репрезентацій у суспільно-політичному житті Королівства Марокко та розробка PR-програми для покращення іміджу України в Королівстві Марокко.

Проблема державного брендингу досить широко розглядається в роботах відомих західних вчених, таких як Ф. Котлер, Дж. Вінсенте, Д. Келлер, П. Хем, К. Динни, С. Рейнсто, І. Райн, Н. Домайзен і С. Ангольт. Серед українських учених дослідження цієї проблематики проводили: Ю. Щегельська, Д. Гороховський, Е. Мамонтова, О. Андрійчук, В. Мірошніченко, А. Теплухін, Л. Шульгіна і Д. Богущ.

Бойові дії на сході України та анексія Криму поряд з вищеперерахованим асоціативним рядком включає і слово «війна». Довіра суспільства та достовірність інтерпретація воєнних подій залежить на сьогоднішній день від цінності бренду «Україна» і його позиціонування на міжнародному ринку. Співробітництво з арабськими країнами несе важливе стратегічне значення для зовнішньої політики та економіки в цілому. Королівство Марокко – перша арабська країна, яка визнала незалежність України, але незважаючи на надійні дипломатичні відносини, Україна та Королівство Марокко сформували недостатню налагоджене співробітництво у соціальній, політичній та економічній сфері. Перед Україною стоїть низка